

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-udu-157.2024.14>

УДК 378.147:78:316.77

Ципнятова І. В., Ліль Ітун

ПСИХОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА КРИЗЬ ПРИЗМУ КРОС-КУЛЬТУРНОГО АНАЛІЗУ

Розглядаються психологічні передумови, які є критично важливими для успішного формування міжкультурної комунікативної компетентності у майбутніх учителів музичного мистецтва. В умовах інтенсивної глобалізації та активної інтеграції України у світовий освітній простір професійна роль педагога зазнає суттєвих трансформацій: він перестає бути виключно транслятором знань, натомість стаючи культурним медіатором та фасилітатором крос-культурного діалогу. Автори аргументовано доводять, що поширена теза про музику як абсолютно універсальну мову є концептуально спрощеною, оскільки музичні мови різних народів мають специфічну семантику, синтаксис та інтонаційну природу, які не можуть бути адекватно інтерпретовані поза етнокультурним контекстом. На основі крос-культурного аналізу в статті розкриваються механізми кодування та декодування музичних смислів, а також аналізуються явища музичного етноцентризму, що часто заважають адекватному розумінню іншокультурних традицій.

Виокремлено та теоретично обґрунтовано ключові психологічні конструкти, що складають основу формування міжкультурної компетентності: розвинений емоційний інтелект у поєднанні з професійною музичною емпатією, когнітивна гнучкість, здатність до етнокультурної децентрації та толерантність до невизначеності. У дослідженні використано фундаментальні напрацювання М. Беннета, Г. Хофстеде та Е. Холла, а також праці сучасних українських науковців, зокрема Т. Щербіни, О. Ребрової, Н. Овчаренко, О. Ростовського та інших, що дозволило комплексно підійти до проблеми підготовки вчителя в полікультурному середовищі. Окремим вектором дослідження є аналіз українсько-китайського освітнього діалогу, що ілюструє взаємодію принципово різних музичних парадигм та вимагає від педагога специфічних навичок адаптації комунікативної поведінки.

Приділено значну увагу практичним аспектам реалізації крос-культурного підходу через метод рольового моделювання, компаративний аналіз музичних артефактів (наприклад, колискових пісень як універсальних антропологічних структур) та рефлексивні практики. Такі методи сприяють розвитку «відкритого слуху», дозволяючи студентам вийти за межі власних естетичних стереотипів і сприймати інакшість як ресурс для професійного зростання.

Підкреслюється, що формування міжкультурної комунікативної компетентності є складним нелінійним процесом, який потребує глибокої психологічної трансформації особистості. Тільки за умови актуалізації внутрішніх психологічних ресурсів учитель музики стає здатним перетворити розмаїття полікультурного класу на простір для взаємозбагачення та гармонізації суспільних відносин засобами мистецтва. Результати дослідження окреслюють перспективи розробки спеціалізованих тренінгових програм для студентів мистецьких факультетів.

Ключові слова: міжкультурна комунікативна компетентність, крос-культурний аналіз, майбутній учитель музичного мистецтва, психологічні передумови, емпатія, етноцентризм, полікультурна освіта.

Сучасні процеси глобалізації та активна інтеграція України у європейський і світовий освітній простір зумовлюють принципово нові вимоги до професійної підготовки педагога. В умовах розбудови відкритого демократичного суспільства та зростання мобільності населення вчитель перестає бути виключно транслятором знань і набуває функцій культурного медіатора та фасилітатора міжкультурного діалогу.

Сучасний клас – це часто складне полікультурне середовище, де щодня взаємодіють представники різних етносів, релігій, соціальних груп та культурних традицій. У цьому контексті музичне мистецтво постає унікальним інструментом як невербальної, так і вербальної комунікації, здатним об'єднувати людей та знімати психологічні бар'єри. Проте поширена теза про те, що музика є абсолютно універсальною мовою, є концептуально спрощеною.

Музичні мови різних культур не є тотожними: вони мають свою глибоко специфічну семантику, синтаксис, інтонаційну природу та емоційне забарвлення. Зокрема, смислове навантаження ладів суттєво відрізняється в різних традиціях – те, що в західноєвропейській музиці сприймається як мінорний або сумний лад, в інших культурах може супроводжувати радісні події. Складні поліритмічні побудови африканської музики або мікротонові системи Близького Сходу можуть бути емоційно непрозорими для непідготовленого слухача, вихованого в іншій звуковій традиції. Таким чином, музика несе в собі унікальний генетичний код нації, її колективну пам'ять та специфічний світогляд, що потребують культурної контекстуалізації для адекватного сприйняття [8; 9].

Відтак, для ефективної роботи в сучасному освітньому закладі майбутньому вчителю музичного мистецтва недостатньо мати лише високий рівень фахової виконавської чи теоретичної підготовки. Критично необхідна розвинена міжкультурна комунікативна компетентність – складне інтегративне утворення, що дозволяє педагогу не лише орієнтуватися в музичних традиціях народів світу, а й успішно модерувати крос-культурний діалог у навчальному просторі [5; 6].

Формування такої компетентності неможливе без міцного психологічного фундаменту, що охоплює цілу низку взаємопов'язаних складових: емоційний інтелект та музичну емпатію [4; 6]; подолання етноцентризму та готовність до етнокультурної децентрації [1, 8]; толерантність до невизначеності [3]; рефлексивність та здатність адаптувати комунікативну поведінку до потреб полікультурної аудиторії [9; 10]. Лише психологічно компетентний вчитель здатний перетворити розмаїття полікультурного класу з потенційного джерела конфліктів на потужний освітній ресурс.

Проблема формування міжкультурної компетентності сьогодні посідає центральне місце у гуманітарному дискурсі і спирається на фундаментальні розробки зарубіжних науковців. Зокрема, модель міжкультурної чутливості М. Беннета розкриває еволюцію особистості від етноцентризму до етнорелятивізму – перехід, що є критично важливим для педагога-музиканта

[8]. Теорія культурних вимірів Г. Хофстеде [10] та концепція високо- і низькоконтекстуальних культур Е. Холла [9] дозволяють глибше зрозуміти механізми кодування та декодування музичних смислів у різних традиціях.

Психологічні аспекти музичної освіти, зокрема роль емоційного відгуку та емпатії в розвитку особистості, ґрунтовно досліджував О. Ростовський [6] та Г. Тарасова [11], акцентуючи увагу на музиці як засобі цілісного розвитку особистості учня.

Сучасний етап розвитку української педагогічної думки демонструє поглиблення цих ідей у контексті підготовки вчителя музичного мистецтва. Вагомий внесок у розробку теоретико-методичних засад підготовки педагога до роботи в полікультурному середовищі внесла Т. Щербіна [5], чії праці закладають фундамент для розуміння специфіки професійної діяльності в умовах культурного різноманіття. Культурологічний підхід у художній освіті детально розглядається у дослідженнях О. Ребрової [4], що корелює з ідеями С. Шипа [12] щодо семантичного аналізу музичної мови як когнітивного процесу.

Питання професійної емпатії та комунікативної компетентності висвітлюють Н. Овчаренко [3] та Т. Вороненкова [1], акцентуючи увагу на здатності майбутнього вчителя до міжкультурного діалогу. Роль музичного мистецтва як чинника такого діалогу та інтеграційні процеси в мистецькій освіті знаходяться у фокусі уваги Л. Степанової [13] та О. Лобової [14].

Проте, попри наявність ґрунтовних праць, інтеграція крос-культурного підходу безпосередньо у площину психологічної підготовки вчителя музичного мистецтва як цілісної системи залишається недостатньо висвітленою. Зокрема, потребують деталізації механізми трансформації теоретичних знань про культурні коди у практичні навички подолання етноцентризму через музичну діяльність, що й визначає актуальність цього дослідження.

Окремого наукового осмислення в межах сучасного дискурсу заслуговує вектор українсько-китайського міжкультурного діалогу, зумовлений активною інтеграцією здобувачів освіти з КНР в український освітній простір. Дослідження у цій галузі, зокрема праці Сюй Цзи [7] та А. Мартинюка [2], актуалізують необхідність формування специфічної полікультурної компетентності, яка враховує фундаментальні відмінності між західною та східною музичними парадигмами.

Мета статті – виявити та теоретично обґрунтувати психологічні передумови формування міжкультурної комунікативної компетентності майбутніх учителів музики на основі крос-культурного аналізу.

Крос-культурний аналіз у музичній педагогіці постає не просто як допоміжний метод, а як фундаментальна стратегія, що передбачає системне порівняльне вивчення процесів створення, трансляції та рецепції музики в різних соціокультурних координатах [12]. Для майбутнього педагога критично важливо усвідомити, що музичне сприйняття не є біологічно зумовленою константою: воно значною мірою детерміноване культурним середовищем та набутим слуховим досвідом.

Сприйняття мікрохроматики у східних макамах чи рагах, або складної поліритмії в африканських традиціях, вимагає від суб'єкта активації специфічних когнітивних схем. У той час як «академічне» вухо схильне ігнорувати мікротонові відхилення, для носія відповідної культури саме ці нюанси є носіями найвищого емоційного та семантичного навантаження [9; 10]. Таке зіставлення наочно ілюструє ідею Е. Холла про принципово різні системи кодування культурних смислів [9].

З психологічної точки зору, крос-культурний аналіз дозволяє виявити та подолати явище **музичного етноцентризму** – глибоко вкоріненої схильності особистості оцінювати художні явища інших культур крізь призму естетичних стандартів власної традиції. Це породжує психологічні бар'єри, що заважають адекватному розумінню «іншого» [8].

Порівняльний аналіз категорії дисонансу яскраво ілюструє розбіжність культурних кодів: якщо у західноєвропейській традиції він психологічно маркується як стан напруги, що вимагає розв'язання в консонанс, то в балійському гамелані специфічні акустичні биття, спричинені мікротоновим «розстроюванням» парних інструментів, постають як самодостатня естетична норма. Усвідомлення відносності власних слухових навичок є першим кроком до формування МКК.

Вчитель музичного мистецтва має виступати як медіатор, який допомагає учням здійснити **децентрацію** – здатність вийти за межі власного культурного «Я» та прийняти інакшість без оціночних суджень [4; 12]. Як наголошують дослідники, такий аналіз сприяє розвитку «відкритого слуху», що дозволяє майбутньому педагогу не лише технічно пояснити будову твору, а й розкрити психологічний контекст його буття [4; 12].

Формування міжкультурної комунікативної компетентності виходить за межі простого накопичення знань, вимагаючи глибокої психологічної трансформації особистості майбутнього педагога. Фундаментом цього процесу є синергія кількох ключових психологічних передумов.

– **Розвинений емоційний інтелект у поєднанні з музичною емпатією.** В умовах мовних бар'єрів невербальні канали стають домінантними, тому здатність ідентифікувати емоційні стани «іншого» через музичне інтонування набуває критичного значення [3; 6; 11]. Музична емпатія дозволяє вчителю резонувати з досвідом, закладеним в іншокультурному творі, та виступати інтерпретатором цього сенсу для учнів. Н. Овчаренко визначає розвиток професійної емпатії як наскрізний компонент фахової підготовки педагога-музиканта [3].

– **Когнітивна гнучкість.** Ця якість забезпечує здатність психіки адаптувати стратегії мислення до нестандартних ситуацій [2; 13]. У площині крос-культурного аналізу вона дозволяє педагогу відійти від жорстких академічних шаблонів і сприймати альтернативні музичні системи – зокрема пентатоніку чи блюзовий лад – не як відхилення від норми, а як рівноцінні художні явища [7; 8].

– **Етнокультурна децентрація.** Цей механізм передбачає здатність

подолати власну культурну обумовленість і поглянути на мистецтво очима його творців. Такий підхід трансформує сприйняття «незвичного» на акт осягнення автентичних смислів, що існують поза межами суб'єктивних культурних стереотипів [1; 5; 8]. Модель М. Беннета описує цей перехід як рух від етноцентризму до етнорелятивізму – еволюцію, що є метою полікультурної педагогічної підготовки [8].

– **Толерантність до невизначеності.** Зіткнення з чужою культурою може провокувати психологічний дискомфорт і когнітивний дисонанс. Саме високий рівень толерантності до невизначеності дозволяє педагогу сприймати іншокультурний матеріал не як загрозу світогляду, а як стимул для особистісного та професійного зростання [8; 9]. Т. Вороненкова наголошує, що комунікативна компетентність учителя музики передбачає готовність до продуктивної взаємодії в умовах змістової та ціннісної невизначеності [1].

Таким чином, зазначені психологічні передумови у своїй синергії перетворюють музичну освіту на простір відкритого діалогу, де культурна інакшість стає ресурсом для збагачення особистісного досвіду вчителя та учня [5; 6].

Реалізація крос-культурного підходу в системі вищої мистецької освіти вимагає проектування специфічних фасилітативних умов, що сприяють трансформації теоретичних конструктів у практичний педагогічний інструментарій [2; 5].

Метод рольового моделювання та соціально-педагогічних симуляцій. У межах цього методу студенти занурюються в ігрові сценарії, що імітують викладання музики в умовах інклюзивного або поліетнічного середовища (наприклад, робота з дітьми-біженцями чи іноземними здобувачами). Такі вправи стимулюють розвиток «педагогічного артистизму» та невербальної чутливості, змушуючи майбутнього вчителя шукати універсальні інтонаційні коди, здатні подолати мовний бар'єр [2; 3].

Компаративний аналіз музичних артефактів. Практична реалізація цього методу передбачає зіставлення творів різних етносів за їхніми психоакустичними та функціональними характеристиками. Зокрема, аналіз генетично споріднених жанрів (колискові пісні народів світу) дозволяє виявити інваріантні структури – специфічну ритмопластику та звуковисотну організацію, що мають універсальний сугестивний вплив на психіку дитини незалежно від її етнічної приналежності [6; 12]. Такий аналіз зміщує фокус зі сприйняття культурних відмінностей як екзотики на усвідомлення їхньої спільної антропологічної основи.

Рефлексивні практики. Через ведення «щоденників культурної рефлексії» або участь у дискусійних панелях студенти здійснюють деконструкцію латентних етноцентричних установок та естетичних стереотипів [1; 4]. Це дозволяє трансформувати початковий когнітивний дисонанс у стійкий науково-педагогічний інтерес до іншокультурних систем мислення.

У такому вимірі комунікативна компетентність учителя музичного мистецтва переосмислюється як здатність організовувати тріадичний діалог,

де вчитель виступає медіатором між суб'єктивним світом учня та об'єктивною цінністю Культури, втіленою у музичному творі. Відтак, урок музики перетворюється на простір крос-культурної герменевтики [12; 14].

Висновки. Підсумовуючи викладене, слід констатувати, що міжкультурна комунікативна компетентність майбутнього вчителя музичного мистецтва постає як складне інтегративне багаторівневе утворення, що визначає готовність педагога до ефективної професійної діяльності в умовах глобалізованого соціуму. Її формування є нелінійним процесом, що потребує цілеспрямованої актуалізації низки психологічних передумов, які виступають внутрішніми детермінантами професійного становлення особистості [5, 8].

Результати крос-культурного аналізу дозволяють стверджувати, що фундаментом МКК є перехід від етноцентричної до етнорелятивістської парадигми сприйняття мистецтва [8]. Цей перехід забезпечується синергією взаємопов'язаних психологічних механізмів: когнітивної гнучкості та децентрації [7; 8]; емоційного інтелекту та фахової музичної емпатії [3; 6; 11]; толерантності до невизначеності [8; 9].

Інтеграція зазначених психологічних компонентів дозволяє вчителю музичного мистецтва посісти позицію *культурного медіатора*. У цій ролі він не лише транслює музичний матеріал, а й фасилітує процес міжкультурного діалогу, створюючи простір для взаємозбагачення особистостей учня та вчителя через осягнення поліфонічного розмаїття світового мистецтва [5; 13; 14]. Такий підхід забезпечує формування нової генерації педагогів, здатних до гармонізації суспільних відносин засобами мистецтва в умовах полікультурних викликів сучасності.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробці конкретних психолого-педагогічних тренінгових програм для студентів музичних факультетів, спрямованих на практичне відпрацювання навичок крос-культурної взаємодії та вимірювання динаміки формування МКК засобами стандартизованих діагностичних інструментів.

Використана література

1. Вороненкова Т.О. Комунікація як головний компонент комунікативної компетентності в майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вивчення дисциплін гуманітарного циклу. Інноваційна педагогіка. 2019. Вип. 9(1). С. 73–76.
2. Ткач М.М. Синергізм взаємодії культурфiлософських аспектів постнекласичного знання у змісті вищої мистецької освіти. *Український педагогічний журнал*. 2023. Вип. 4. С. 67–78. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2022-4-67-78>
3. Овчаренко Н. Професійна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до вокально-педагогічної діяльності: закономірності і принципи. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2016. Вип. 3-4. С. 12-17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NPO_2016_3-4_4..
4. Реброва О.Є. Теоретичне дослідження художньо-ментального досвіду в проєкції педагогіки мистецтва: монографія. Друге видання, перероб. і доп. Суми, ФОП Цьома С.П., 2023. 310 с..
5. Щербіна Т.І. Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до педагогічної діяльності в полікультурному середовищі : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.04 / Щербіна Тетяна Іванівна ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. Київ, 2020. 540 с.
6. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичного виховання : навч.-метод. посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.

7. Сюй Цзи. Полікультурний підхід у професійній підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14*. 2020. Вип. 28. С. 104–109.
8. Bennett M. J. A developmental approach to training for intercultural sensitivity. *International Journal of Intercultural Relations*. 1986. Vol. 10(2). P. 179–196.
9. Hall E. T. *Beyond Culture*. New York : Anchor Books, 1976. 298 p.
10. Hofstede G. *Culture's Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions and Organizations across Nations*. – 2nd ed. Thousand Oaks : Sage, 2001. 596 p.
11. Слабко В. М., Попович Н. Естетичні цінності в контексті формування транскультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2023, № 5-6 (129-130). С. 219-226
12. Шип С. В. *Музична форма від звуку до стилю : навч. посібник*. Київ : Заповіт, 1998. 368 с.
13. Бордюк О. М., Миколінська С. І. Транскультурна компетентність майбутнього вчителя музичного мистецтва в системі неперервної освіти: філософсько-антропологічний аспект *Наукові записки : [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова ; упор. Л. Л. Макаренко*. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2023. Випуск CLV (155). С. 60-66. (Серія педагогічні науки).
14. Хижна О.П., Шпіца Р.І. Особливості процесу формування виконавської компетентності студентів-струнників у процесі музично-комунікативної діяльності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2023. №8-9 (132-133). С.212-221..

References:

1. Voronenkova T. O. Komunikatsiia yak holovnyi komponent komunikativnoi kompetentnosti v maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva u protsesi vyvchennia dystsyplin humanitarnoho tsykladu [Communication as the Main Component of Communicative Competence in Future Music Teachers during the Study of Humanities]. *Innovatsiina pedahohika*. 2019. Vyp. 9(1). S. 73–76. [in Ukrainian]
2. Tkach M.M. Synerhizm vzaiemodii kulturfilosofskykh aspektiv postneklasychnoho znannia u zmisti vyshchoi mystetskoï osvity [The Synergy of Interaction Between Cultural-Philosophical Aspects of Post-Non-Classical Knowledge within the Content of Higher Arts Education]. *Ukrainskyi pedahohichnyi zhurnal*. 2023. Vyp. 4. S. 67–78. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2022-4-67-78> [in Ukrainian]
3. Ovcharenko N. Profesiina pidhotovka maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva do vokalno-pedahohichnoi diialnosti: zakonornosti i pryntsyipy [Professional Training of Future Music Teachers for Vocal and Pedagogical Activity: Regularities and Principles]. *Neperervna profesiina osvita: teoriia i praktyka*. 2016. Vyp. 3-4. S. 12-17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NPO_2016_3-4_4. [in Ukrainian].
4. Rebrova O. Ye. Teoretychne doslidzhennia khudozhno-mentalnoho dosvidu v proektsii pedahohiky mystetstva: monohrafiia. [Theoretical Research into Artistic-Mental Experience in the Projection of Art Pedagogy: Monograph] *Druhe vydannia, pererob. i dop.* Sumy, FOP Tsoma S.P., 2023. 310 s. [in Ukrainian].
5. Shcherbina T. I. Teoretychni i metodychni zasady profesiinoy pidhotovky maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva do pedahohichnoi diialnosti v polikulturnomu seredovyshchi [Theoretical and Methodological Foundations of Professional Training for Future Music Teachers for Pedagogical Activity in a Polycultural Environment]: dys. ... d-ra ped. nauk : 13.00.04 / Shcherbina Tetiana Ivanivna ; Kyiv. un-t im. Borysa Hrinchenka. Kyiv, 2020. 540 s. [in Ukrainian]
6. Rostovskyi O. Ya. Teoriia i metodyka muzychnoho vykhovannia : navch.-metod. posibnyk. [Theory and Methodology of Music Education: A Study-Methodological Manual]. Ternopil : Navchalna knyha – Bohdan, 2011. 640 s. [in Ukrainian]
7. Siui Tszy. Polikulturnyi pidkhid u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva [Polycultural approach in the professional training of future music teachers]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Serii 14*. 2020. Vyp. 28. S. 104–109. [in Ukrainian]
8. Bennett M. J. A developmental approach to training for intercultural sensitivity. *International Journal of Intercultural Relations*. 1986. Vol. 10(2). P. 179–196. [in English]
9. Hall E. T. *Beyond Culture*. New York : Anchor Books, 1976. 298 p. [in English]
10. Hofstede G. *Culture's Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions and Organizations across Nations*. – 2nd ed. Thousand Oaks : Sage, 2001. 596 p. [in English]
11. Slabko V. M., Popovych N. Estetychni tsinnosti v konteksti formuvannia transkulturnoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva. [Aesthetic Values in the Context of Developing

- Transcultural Competence in Future Music Teachers] Pedagogichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii. 2023, № 5-6 (129-130). S. 219-226. [in Ukrainian]
12. Shyp S. V. Muzychna forma vid zvuku do stylu : navch. Posibnyk [Musical Form from Sound to Style: A Study Guide]. Kyiv : Zapovit, 1998. 368 s. [in Ukrainian]
 13. Bordiuk O. M., Mykolinska S. I. Transkulturna kompetentnist maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva v systemi neperervnoi osvity: filosofsko-antropologichnyi aspekt [Transcultural Competence of Future Music Art Teachers in the System of Lifelong Education: Philosophical and Anthropological Aspects] Naukovi zapysky : [zbirnyk naukovykh statei] / M-vo osvity i nauky Ukrainy, Ukr. derzh. un-t imeni Mykhaila Drahomanova ; upor. L. L. Makarenko. Kyiv : Vydavnychi dim «Helvetyka», 2023. Vypusk SLV (155). S. 60-66. (Seriiia pedagogichni nauky). [in Ukrainian]
 14. Khyzhna O. P., Shpitsa R. I. Osoblyvosti protsesu formuvannia vykonavskoi kompetentnosti studentiv-strunnykiv u protsesi muzychno-komunikatyvnoi diialnosti [Specifics of forming performance competence in string instrument students through musical-communicative activity]. Pedagogichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnologii. 2023. №8-9 (132-133). S.212-221. [in Ukrainian]

I. Tsypniatova, Lin Yitong. Psychological Prerequisites for the Formation of Intercultural Communicative Competence in Future Music Teachers through the Lens of Cross-Cultural Analysis.

The article investigates the fundamental psychological foundations required for the successful development of intercultural communicative competence (ICC) in future music teachers within the context of contemporary globalized education. As Ukraine integrates more deeply into the global educational space, the professional role of the pedagogue is undergoing a significant transformation, shifting from a mere transmitter of knowledge to a cultural mediator and facilitator of cross-cultural dialogue. The authors provide a reasoned argument against the oversimplified notion of music as an absolutely universal language, asserting instead that musical systems possess unique semantics, syntax, and intonational natures that cannot be accurately interpreted outside their specific ethnocultural contexts. Through the application of cross-cultural analysis, the study explores the mechanisms for encoding and decoding musical meanings while addressing the phenomenon of musical ethnocentrism, which often serves as a barrier to the comprehension of foreign traditions.

The research identifies and theoretically justifies several critical psychological constructs that form the basis of intercultural competence, including developed emotional intelligence combined with professional musical empathy, cognitive flexibility, the capacity for ethnocultural decentering, and a high level of tolerance for uncertainty. This theoretical framework is built upon the landmark models of M. Bennett, G. Hofstede, and E. Hall, integrated with the scholarly contributions of contemporary Ukrainian researchers such as T. Shcherbina, O. Rebrova, N. Ovcharenko, and O. Rostovskyi. A particular focus is placed on the Ukrainian-Chinese educational dialogue, which serves as a model for the interaction between fundamentally different musical paradigms and requires specific communicative adaptation skills from the educator.

Significant attention is devoted to the practical implementation of this cross-cultural approach through methods such as role-playing simulations, the comparative analysis of musical artifacts – including lullabies as universal anthropological structures –and reflective practices. These methods are designed to foster the development of an "open ear," allowing students to transcend their own aesthetic stereotypes and view cultural "otherness" as a vital resource for professional growth. Ultimately, the study emphasizes that the formation of ICC is a complex, non-linear process requiring a profound psychological transformation of the individual. Only through the activation of these internal resources can a music teacher effectively transform a diverse polycultural classroom into a space for mutual enrichment and social harmonization through the power of art.

Keywords: *intercultural communicative competence, cross-cultural analysis, future music teacher, psychological prerequisites, empathy, ethnocentrism, polycultural education.*